

Szerkesztőség és kiadó hivatal

Hely: SIMONFFY-ház a város-házával szemben

HIRDETMÉNYEK.

előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok valamint a lap szellemi részét illető minden közlemények ide intézendők

Értesítetlen levelek csak ismert kezektől fogadhatók el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVŐ PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen a p o n k é n t, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár:

Helyben házhoz hordva egy példára postán	
Külföldre	
Egész évre	10 ft — kr
Félévre	5 ft —
Negyedévre	2 ft 50
Egy hóra	1 ft —

Hirdetési díj:

Öt-hasábsopetisors egyszeri beiktatásáért 5 kr
Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr
Nyilttér 4 hasábsopetisorsért 20 kr.

XI. évfolyam. 1884.

Debreczen. Hétfő, április 7.

69. szám.

A budapesti püspökválasztás.

(Z.) Kapzsiságban, gyűlöletben, irigységben s a nem nemes érzelmek legfőbbjében tündöklő s a magyar nemzeti összevesztést minden erejéből szító közege a habarékú „P. Napló.” „Nézd meg az anyját és vedd el a lányát” — Nézd meg a lapját és itéld meg a pártját. Mert hogy nemesen érzi, nemes gondolkodású emberek, az oly hang használatát, mint a milyen a „P. Napló”-é, megtűrjenek, azt alig lehet elképzelni. Mert ez a lap igen sok tekintetben, még a „Függetlenségnek” is utána áll, a melyben sokkal alattomosabb, s a pártok közt a legszivtelenebb méregkeverő szerepét játsza. Volt már alkalmunk az ő intrikáira rámutatni, míg most egy oly cselekedetére figyelmeztetjük az olvasót, melyen kell hogy felháborodjék minden tisztességes érzés.

A mint tudni méltóztatnak, a budapesti református püspök választása van most szönyegen. Oly valami dolog, melynél a lapok a pártkérdést felvetni egyáltalában tartózkodtak; mert ha bár sajnos, hogy ma már a templomokba is beviszik a politikai párt harcokat, ennél az esetről tekintve talán a szóban forgó egyéniségek köztiszteletben álló alakjait, a személyes becsmérélektől valamennyi lap tartózkodott, s ha bár a kulisszák megett a pártérdek is működtek, hát ezt a működést a nyilvánosság elébe nem vinni, minden párt elég kegyeletet érzett magában. Történt pedig, hogy a szavazásnál, három jelölt közül abszolút többséget egyik sem nyert, a szavazás tehát újból megtörténik.

Mi természetesebb, minthogy most már a küzdőterem maradt két párt, minden követ megmozdít az ő saját jelöltjének érdekében, s mert a Szász Károly pártja talán-talán felülkerelkedőben van, a kath. ultramontanizmust képviselő „P. Napló” erre dühbe jön és elkezd a reformátusokhoz át kiabálni, hogy Szász Károlyt meg ne válasszák valahogy, mert hát Szász Károly Tisza Kálmánnal és nem

Apponyival tart, már pedig a „kálomisták”, ha esztük van, hát beláthatják, hogy az ő legelső érdekük, hogy Apponyi párti püspököt válasszának. Sőt talán legjobb lenne, a budapesti református püspökségből Samassa József egri érsek számára alapítani filiát.

Igy aztán a „P. Napló” neki megy a Szász Károly személyének, s tényleg róla minden tisztességet, minden babért, melyet e becsületben megöszült hazafi s a magyar irodalom egyik legérdemesebb tagja az ő fedhetlen élete s igyekezete által szerzett vala. Neki megy aztán a Szász Károly híveinek, kik még ama vakmerőségre is készek, hogy a presbitereket papjaik ellen való állást foglalásra unszólják. — Persze, az Apponyi és Samassa lapja ahoz van szokva, hogy a hívek az ő fűtyölésük után tánczoljanak, és nem tudja, hogy a református presbiteriumok független emberekből állnak, kik nem a papnak engedelmeskedni, hanem tisztjüket betölteni vannak hivatva. És ha bár sajnos, hogy a legutóbbi években sok ref. egyháznak a presbiteriuma nem volt más, mint a fellelte zsarnokoskodó egyneve y papnak alávetett szolgálója, — nagyon helyesen teszik a Szász Károly hívei, ha a presbiteriumokat önézretre igyekeznek serkenteni, s felvilágosítani azokat, hogy független emberek levén, engedelmeskedni csak is a törvényeknek, de azon kívül senki fiának nem tartoznak.

És ha bár igen sok esetben megtörténik, hogy maga a pap kormánypárti, presbiteriuma pedig ellenzéki, még is azt hiszem, a legtrikább esetek közé tartozik, hogy egy ilyen pap az ő híveire pressiót gyakorolni igyekezzék. És ez kérem nem pusztán állítás, mert a tapasztalaton alapszik, s az onnan van, hogy erre a papok felülről kényszerítve nincsenek; míg ellenben az ellenzéki pap, folyton zaklatatva levén a pártvezetők részéről, az ő falujában rendszeren az első kortes. — Hát ha ezeket az urakat a Szász Károly pártiak ellen-

örzni igyekeznek, azt a lehető leghevesebben cselekszik. Annál is inkább pedig mert látják, mennyire érdekében áll a Samassa egri érsek hivatalos közlönyének, hogy ne Szász Károly legyen a püspök Budapesten, ki hogy az Apponyi és Samassa uraimék törekvéseinek nem parirozna, annyi szent.

A vámviszály Ausztriával.

Debreczen ápr. 7.

(—) Alig háborította egy fel valami különbség nélkül az összes pártokat Magyarországon, mint az osztrák kormány, a marha beviteli tilalom tárgyában kiadott rendelete.

Szombati táviratunkban már megemlékeztünk az ügyről, de azóta ez a dolog olyan hullámokat vert, hogy szükségképpen hozzá kell ahhoz szönlanünk bővebben is.

Az osztrák kormány, az osztrák állat tenyésztés érdekében — mert ez a czím — egy rendeletet bocsátott, a bécsi piacra hízott marhák bevitelét tárgyában, mely annak bevitelét, valamint ottani eladását igen lényegesen megszorította.

A magyar szeszgyárak és kereskedők ugyan is száz száma szállítják Bécsbe a hízott marhát s az ottani mészárosok társaságba állva veszik meg tőlük; a megvett marhákat aztán egymásközt próba vágás eredménye szerint kisorsolják.

Az osztrák kormány betiltotta ezen társulást, betiltotta a próba vágást és sorsolást. Ezzel azt akarta elérni, hogy az osztrák termelők kik csak egy-két marhát birnak piacra hajtani, jobb áron adhassák el marháikat mint eddig, miután eddig a mészárosok nagy tömegben vásárolván, az ő egy-két darabjukat nem sokra nézték.

A magyar hízalók aztán elhatározták, hogy Pozsonyban állítanak fel egy marhavásárt, a hol a bécsi mészárosok tetszés szerint szerezhetik be szükségleteiket.

De mert látta az osztrák kormány, hogy így ki lenne játszva, egyszerűen betiltotta a Pozsonyból való marhabevitelt, a mennyiben alkalmaz olyan rendszabályokat, mintha

Pozsonyban — illetve az egész országban, marhavész ütött volna ki, sőt kijelenti, hogy a pozsonyi marhapassust Ausztriában el nem ismeri érvényesnek. Az osztrák határon magyarmarhát sehol áthajtani nem szabad, csak vasuton Marcheggnek vagy Brukknak.

Hogy az osztrák kormány ezen intézkedése törvénybe ütközik, azt mindenki tudja és érzi Magyarországon és épen azért ezen ügynél pártkülönbég nem is létezik. Azok is a kik már jó előre megjósolták — macskatermesztetüként fogva — hogy Tisza Kálmán majd elismertje ezt is mint a többit, kénytelenek beösmerni, hogy a kormányelnök a hozzá intézett interpellációra olyan modorban válaszolt hogy annak férfiaságához, öszinteségéhez kétely nem férhet, Kimondta határozottan hogy az osztrák hatóságok rendeleteit törvénybe ütközőknek tartja s ha a Lajthán tul ezen intézkedésekhez tovább is ragaszkodnának, ő az ország jogainak védelmében kész mindent megtenni, kész a visszatörletisig is elmenni.

No ez elég világosan és elég komolyan volt mondva az ország színe előtt, ezt sem másként magyarázni, sem visszavonni nem lehet többé, s az osztrák urak megérthették belőle hogy azok a kik vissza fognak vonulni nem mi leszünk. 18 milliónyi évi forgalom érdekéről van szó, s a miniszterelnök erős nyilatkozata mindenkit meggyőzhet arról hogy ezen érdekét megóvni komoly szándéka a kormánynak.

Semmi hajlandóságunk nincsen ezen érdeket kockáztatni, semmi hajlandóságunk nincsen eltérni az ilyen törvénybe ütköző cselekedetektől, és ha kell, lesz módjában a magyar kormánynak, visszatörletisig a vett sérelmeket úgy hogy a sógoroknak ne jusson eszükbe máskor a törvényben lefektetett egyezményt csak a maguk javára magyarázni; lesz módja és bátorsága a magyar kormánynak, hasonló rendszabályokat esetleg tilalmakat állítani fel az osztrák árucikkék ellenében, a mit aztán nem mi bánunk meg keservesen.

Figyelemmel leszünk a dolgok fejlődésére.

A „Debreczeni Ellenőr” tárczája.

EGY ADOMA.

Missics János meghalt. Én soha életben nem láttam; nem is hallottam hírét. Annyit tudtam róla csak, hogy országgyűlési képviselő, s hogy olyankor fordult meg a neve az újságokban, mikor az „igen”-nel szavazók névsorát közölték.

Két hónap előtt felmegyek a casinóba, a hol szokászerint körülfignák, hogy mondjak újságot: „Jött sürgöny?” „Mi van a sürgöny”-ben? Én annyit tudtam mondani: — Nincs semmi nevezetes egyéb, mint hogy szegény Missicsen erőt vett az elmebetegség, s az utczán scandalumot csinált. Bekísérték.

A hallgatók bámulva tekintettek reám, s csaknem egyhangulag azt kérdezték: — Ki az a Missics?

Szerencsére a távirat azt is tudatta, hogy a szegény Missicsnek mi a mestersége. Így esett, hogy felvilágosítást tudtam adni.

Van a debreczeni casinónak egy rendkívül kedves, különöz, népszerű és eredeti alakja. A nevét nem írom ki, mert mi még Debreczenben olyan világot élünk, a hol az emberek még azért is megharagsznak, ha az újságban megfordul a nevük. „Ok se nem rablók, se nem zsványok, még csak nem is nagyemberek, hát nem szükséges az ő nevüket pellengérezni” szokták mondani.

Annyit azonban elárulhatok, hogy a casinónak az a népszerű alakja külsője nézve beválnék György Aladárnak, sőt mestere lehetne; — közönséges néven úgy is hívják néha, hogy: „t u c z a t

ember”, mert olyan „spórmajszter” hogy mindenből egy tuczatot szokott venni, csakhogy a szükséges egy darabhoz olcsóbban jusson hozzá.

Keveset beszél, de okos ember; és azért, hogy maholnap boldog házasságának 50-ik évfordulóját ünnepli meg, úgy néz ki, mintegy deli 30 éves n e g e r ifjú.

Mikor a casinóban Missicsre vonatkozó szomorú híremet elmondtam, félreszóltott s azt mondja: — Ósmerem én azt a Missicet. Nevelője volt a fiamnak vagy harmincz év előtt. Egy érdekes adoma jut eszembe. Hallgassa csak!

És elmondott egy rendkívül jellemző és mulatságos adomát.

Ez az adoma elevenedik fel emlékembe ma midőn a lapokból Missics János országgyűlési képviselő elhunytát olvasom.

Vagy harmincz év előtt nevelő volt Missics annál a családnál, melynek fejéről az imént említett tettem. Nagy dolog volt az abban az időben, ha egy közönséges polgár család nevelőt tartott a házában; s különösen zsidó család.

Irgyelték is a kis Leókat a nevelőt minden fele Debreczen városában. Széltire arról beszéltek, hogy a X. Leónak nevelője van, a ki a háznál lakik és ott kosztol. — A Jóska gyerek járatos volt a szomszéd paraszt asszony házához, s ott ugyan csak lakgatták: Szép ember? hogy néz ki? hány esztendő? van-e már szakála? Igaz-e, hogy még taljánul is tud? sat.

Végre rákerült a sor a legfőbb kérdésre.

— Missics, Missics! Olyan különös név. Talán zsidó?

A kis Leó mosolyra bigyeszti ajkait, s okos szemével hunyoritva; azt mondja: — Zsidó fenét! Nincs annak egy krajezárja sem.

Kiss Vitéz.

A tószegi bíró leánya.

— Elbeszélés. —

Írta: Klósz Ilonka.

(Folyt.)

Mikor az utolsó szekér elhaladt a bíró uram háza előtt, a veréce mellett ott állt egy halvány leányka, szép szemét köténye sarkával törölgetve, Sándor kalapjával intett a leánykának a szekérről, mely a többi után haladt, mig nem elfedte az országút pora s a könyező leányka busan sohajtva nézett a távozók után.

Egy esztendeje mult, hogy Sándor és a többiek elhagyták falujukat, Sándor gyakran irogatott levelet édes anyjának, sohasem felede el levelében kérdezősködni Illa felől. —

Megtakarított lénungyjából, egy két forintot mindig behelyezett levelébe, szegény öreg anyjának.

Egyszer meg egy nagy pecétes levelet vitt a kisbíró, Turi Gáspárnénak. — Felbontja a nagy levelet, hát uramfia! Mi volt benne? — egy szép lovashusár, csakóval a fején, mentével a vállán, karddal az oldalán. Egy szép paripán ült.

Szakasztott olyan mint a Sándor fia! bíró uramékhöz is elvitte a képet, örömmel mutogatta. Illa mohón kapott a kép után s olyan soká elnézegette a nyalka lovas huszárt.

Sándor jól viselte magát az ezrednél, írni, olvasni tudott, rectoramnak kedves, jó

tanítványa volt már gyermekkorában is, káplárrá lett századánál, — s éppen tegnap érkezett haza rövid szabadságra.

Az egész falu népe megbámulta, hogy milyen szép huszár lett belőle, a templomba is hűségesen elment, legény pajtásaival, még a tiszteletes uram is megdicsérte a mint a templomból ki jöttek, Az istentisztelet után haza ment édes anyjával s csak később ment a kocsnába, hol már a többiek javában járták a tánczot.

Megáll a leveles-szin előtt, végig tekint a tánczó párok fölött s majd a leányok csoportja felé fordítja tekintetét, szemei Illát keresték, ki kipirult arccal húzódtott a leányok közé.

Sándor észrevette a bíró leányát; oda ment hozzá, katonásan megállt a kis leány előtt, összeütötte bokáját s tánczra hitta a piruló hajadont, — ki lesütött fővel követte a nyalka huszárt a leveles-szinbe.

A többiek tágas kört csináltak a tánczó párnak, bámulták a szép huszárt, ki olyan akkuratósan járta a huszártohorzót, hogy a falu legkülömb lányai is irigyelték a szép Illától.

Sándor átölelte a szép Illa karcsu derekát, a kis leány domboru mellére hajította szép, hollófürtös fejcsékéjét, lilom karja a dőlözeg huszár nyaka körül fonódott, szivecskéjének dobogása egybeolvadt a másik szerető szív bobbanásával mely a huszár dolmány alatt nem kevésbé dobogott a boldogságtól.

Istenem de boldogok is voltak! Mindennek vége szokott lenni s így lett vége a vasárnapi táncznak is, a nap leáldozó félben volt, bucsusugarai megaranyozták a falu tornyán levő fényes csillagot. Ki-ki hazafelé ment. Sándor is hazafelé ment a szép

sére s nem késünk ahöz bővebben is hozzá
szólni, mielőtt alkalom kínálkozik reá.

Országgyűlés.

Budapest, április 5.

A képviselőház mai ülésének először is a Tiszai és mellékfolyóinak szabályozásáról szóló javaslatra nézve tett főrendi módosítványok fogadtattak el a közlekedési bizottság jelentése szerint.

Ezután az ipartörvényjavaslat részletes tárgyalását folytatta a ház bezárólag az 58. §-ig, vagyis a III. fejezetig haladt. Itt a tárgyalás félbeszakítottán, következtek az interpellációk.

A ház nagy érdeklődéssel és feszült figyelemmel hallgatta meg gróf Apponyi Albert és Falk Miksa interpellációját a magyar marhabevitel ellen irányuló osztrák rendelet iránt. Apponyi gróf constatálta, hogy a rendelet flagrans megsértése a Magyarország és Ausztria közt fenálló vám- és kereskedelmi szerződés 14. §-ának. Élénk helyeslés közt jelenté ki szónok, hogy ha az osztrák rendelet vissza nem vonatik, a vámszerződés tényleg nem létezőnek lesz tekinthető.

Falk azt constatálta, hogy ezen ügy felelőse és elbíráltában a pártok közt nincs különbség s különös tetszést aratott azon nyilatkozatával is, hogy ha megszünik nyers terményeinkre nézve az előny, ezzel megszünt a közös vámterület további fenntartásának oka is.

Tiszai Kálmán ez interpellációkra azonnal választ, amit a fenforgó viszonyok közt válaszolhatott, hogy — miután a ház március 21-éig elnapolja magát — ne kelljen a háznak az interpellációknak a válasza oly soká várni. A miniszterelnök nem jogos a kérésre, kijelenté a ház élénk tetszésnyilatkozatai között, hogy a kormány kész a retorsióig minden törvényes eszközt igénybe venni, ha ama rendelet vissza nem vetik, — ünnep után pedig az első ülésben jelentést fog tenni a házának a kormány lépéseiről és azok eredményéről. Ugy az interpellálók mint a ház tudomásul vették a választ.

Még Ónody az igazságügyminiszterhez, Smaics br. a közlekedési és Fenyvesy Ferenccel a pénzügyminiszterhez intézték interpellációikat.

Fenyvessy Ferenccel egy célzását, melyet interpellációja közben tett, Láng Lajos hatással és erélyvel utasította vissza. Némely ellenzéki szónok divatba hozta, hogy a helyi érdekek emlegetése közben célzásokat tegyen egy s más képviselő magatartására. Ez mindig helytelen; különösen helytelen pedig akkor, midőn — mint ebben az esetben — semmi alapja sincs.

Végül elnök tudatta Missics János képviselő elhalálozását, mely felett a ház jegyzőkönyvben részvétének ad kifejezést. Elnök erre a ház tagjainak boldog ünnepeket kívánva, az ülés az elnök életével véget ért.

A debreczeni önkéntes tüzoltó egylet VII-ik évi rendes közgyűlése.

Tegnap tartott meg városunk tüzoltó egylet VII-ik évi rendes közgyűlése a csapó utcai ötanya tágas helyiségében.

Miután Boczkó Soma elnök főparancsnok ur constatálta, hogy a közgyűlés az alapszabályok 19 §-a értelmében határozat-

Illával, elkísérte a kapuig. A kapuban, az érdemes bíró uram üldögélt a lóczán, élete párjával.

Szép, jó estét kívánt ő kegyelműeknek, s engedelmét kért, hogy tiszta jó szándékából haza kísérte, bíró uram viruló rózsaszálát a táncból.

Ideje is volt már haza jönni — mondá az anyuk a tehének is mindjárt hazajönnék, bekkell kötni az ólba, megtejni, a vacsorát is elkell készíteni, már pedig ez mind a lányasszony dolga.

Ílla egy bucsu pillantást vetett a huzsarra s eltűnt a tornáczon, ünnepi ruháját felcserelev a házkörülvalóval s vígan dalolászva nyitotta ki a kaput, a bimbónak meg a darunak urambocsá! de hogy a darunak, no még csak az kelene, a bíró uram rögtön le bunkóztatná azt a szép daruszerű tehenet, ha úgy neveznék.

Sándort leültette a bíró uram maga mellé a lóczára, eldiscurálgatott vele a világ sorjáról, a katonáétről.

E közben beállt az est, csendes lett a falu, csak a korembán szóló a muzsika, egy-két mulató atyafi huzatta a Pulkussal, ki keserves nótákat csalt ki száraz bodzafa hegedűjéből.

Daru Kovács János, bíró uram háztáji csendes volt, lenyugodtak a ház lakói, a mellésonon, Cserebogár Jóska a bakter kiáltotta az éjfélt s a falu négy lábú örei, chórusban válaszoltak reá.

A bíró uram háza végén volt egy szép kis virágos kertecske, veréczével az utczára, az ablak alatt két nagy akácfa álmódzott, felséges illattal töltve el az éji levegőt.

A fa alatt a kis lóczán, egy szerelmes pár ül, két kézben, halk, susogó hangon beszélgetnek. Milyen idyll! az ifjú leány szerelmese vállára hajtva szép fejét, álmódz-

képes, azt a megjelent tagok üdvözléssel megnyitja.

Következett a parancsnokság kimerítő jelentésének felolvasása, melyből értesülünk, hogy az egyletnek a múlt év végével 221 tagja volt és pedig 1 tiszteletbeli, 48 alapító, 74 pártoló és 98 működő tag. Különösen örvendetes a működő tagok szaporodása, mert bár 13 tag részint kilépett részint a szabályzatok értelmében kizárattak, a létszám mégis 17 taggal emelkedett.

A parancsnokság szem előtt tartva az egylet célját, külföldi gondot fordított a működő tagok elméleti és gyakorlati oktatására, mivelgőből a nyáron át 48 mászó és szivattyus gyakorlat, télen át 36 iskolai gyakorlat tartott szép eredménnyel, mert 38 tag tett vizsgát.

Az elmúlt évben az egylet 17 tető, 10 kémény, 1 kazal és 1 szobátüznél működött, 2 szer pedig vaklármára vonult ki és így összesen 31 szer vonult ki tüzelésre. Mindannak dacára nagyon kevés szerelvényi tárgy veszett el vagy lett használhatatlanná, ezen tárgyaknak a leltárból leendő kitérőlése elrendeltett.

Azonkívül végezték az egyleti tagok az éjjeli-és nappali, színházi és egyéb előadások alatti terhes örszolgálatot egész évben át.

Az egylet összes vagyona az év végével 11793 forint 46 kr értéket képviselt és pedig ingó vagyona értéke, a szertárnok által készített és bizottságilag megvizsgált leltár szerint 11637 forint 43 kr, segély alapja 116 forint 18 kr, zászlóalapja 38 forint 80 kr és pénzkészlete 1 forint 05 kr, megjegyzendő, hogy az egyletet semminemű adósság nem terheli.

A felolvasott számvizsgáló és szertár vizsgáló bizottság jelentése alapján egy a pénztárnok, mint szertárnok ur részére a felmentvény az elmúlt évre nézve egyhangulag megadott.

Hail Gyula, Bíró József és Holvay Gyula urak számvizsgálóknak egyhangulag újra, póttagokul pedig Zselyi Imre, Lampenfeld Mihály és Pósalaky Mihály urak lettek megválasztva, míg a jegyzőkönyv hitelesítésére Dézsi Lajos és D. Tóth Lajos urak lettek kiküldve.

Bár az alapszabályok módosítása tárgyában beadott indítvány az indítványozó ur által időközben visszavonott, azt — miután az örtanyán ki volt fogszgázt — bejertesztieni kellett azonban, miután azt a jelenlevők közül senkikem kívánta tárgyalni, a napirendről egyhangulag levétetett.

Vége nagy lelkesedés közt főparancsnok urnak, az egyletnek tett hasznos szolgálatokért, köszönet és bizalom szavaztatott, mire főparancsnok ur figyelmezteti a tagokat, miszerint, úgy mint az elmúlt évben — az egylet felvirágztatása érdekében — a tagok a kölcsönös barátságot és jó egyetértést őrizzék és fejlesszék ezután is.

A debreczeni keresk. tanoda hallgatóinak tanulmányi utja.

Rozsnyó 1884. április 4.

III. nap.

A mai nap signaturája a „folytonos evés“ fájdalom hogy csak ismeretkörüink s nem egyszersmind gyomrunk is tágul. Reggel 7 órakor megadott a jel az indulásra s kocsi s omnibuszokon vegyest vonultunk ki Miskolcz városának gömőri pályaudvarára.

A vonat elindult, s ifjaink még egyszer éltetve Miskolcz városát jökdéven s vígan

szerelemről, szép jövőről, örök boldogságról.

Sándor, mert ő volt, átülve, keblére zárta a szép Illát s remegő hangon sutogta.

— Még két esztendő kell szolgálnom, ha azt kitöltöttem, szabad leszek — haza jövök, kis házikómat rendbe hozom, kitárom, megkérnem kezdet édes apától s feleségül veszek, csak attól félek, hogy ő kigyelme megtagadja tölem kezdet, mert nem vagyok gazdag, koldus sem vagyok ugyan, mert van egy kis házikóm, földcsékm, meg két jó erős kezem, eltudlak tartani. — De hátha ő kigyelme nem úgy nézi a dolog sorját — másnak ad feleségül! — Csak te maradj hű hozzám, lelkem, kis madaram, szép rozmaringszálam, meglesd oly boldogok leszünk, mint az angyalok az égben! Kis tanymánknak te lesz ékessége, öreg anyám apóljója s lelkem mindensége!

Ajkához szorítá a kedves fejcskét, csókjaival árasztá el a szép márványfehér homlokot! Milyen boldogság! két szív egy dobbanás! egy gondolat! — egy hit!

A pacsrta dal ráta fel merengésökből a boldog szerelmes párt, az éj leple oszladni kezdett, a pacsrta üdvözölte a hajnal pírálását, az eresz alatt cicsérgő fecské szólt meg, még egy csók, még egy ölelés, s a nyalka huszár kilépett a kapu, csendesen, zajtalanul s a kis szálmás viskó felé irányzá lépteit.

A szép Illa a tornáczról kísérte tekintetével a távozót, még el nem rejté szeméi elől a hajnal pír!

Sándor bucsut vett a falutól visszatérte ezredéhez, kitöltötte a három évet s mint huszárörmester tért haza. Munkához látott, földcsékjét vas szorgalommal művelte, Isten áldása volt a munkáján. A kis házikót

folytatták utjokat. Baurévén, hová 10 1/2 órákor érkezünk s hol a rozsnjó vonatra 2 órát kellett várunk, megebédeltünk s fél 1 órakor Rozsnyó felé indultunk. Azt hitük, hogy Rozsnyón, hova a debreczeni iskola hire alig hatolt, igen csendes napot fogunk töltöni, de mennyire csalódtunk, a midőn a vagonból kiszálva egy nagy deputáció várt reánk. A küldöttség tagjai Schlosser Albert kereskedelmi kamarai tag s a helybeli közmalom birtokosa, Markó József, Radvány Ferenccel, Varga József, Blankhoffer János urak, tekintélyes helybeli kereskedők voltak. A rendezőség az elszállásolásról, s podgyász bevitelről gondoskodott volt s így a vasutóról egynemesen a Nehrer Mátyás-féle szöggyárba indultunk. A gyár mintegy 120 munkással dolgozik, s évenként 4—5000 nitrin szöveget producal s szállít. Rendkívül gyorsasággal történik a vaslemezek szétvágása s szövekké alakítása, sőt benn a gyáros bemutatja a legújabb szerkezetű amerikai gépet, amelynek egyik végé a lemez bedugják, másik oldalán pedig a teljesen elkészült szögek hullanak ki. Igen ügyes kis fiúcskák dolgoznak, kiknek mindegyike napjában miutegy 15000 szöveget képes elkészíteni.

A gyár megtekintése után Nehrer ur az egész társaságot, melyhez a város intelligenciájának egy része csatlakozott uszonára hívta meg s mintegy varázstüresre készen állott a popás uszonna, melynek menüjét azonban tekintettel az étek nagy számára nem közlöm. Ez alkalommal tek. Kubinyi Géza, Gömörmegye felső kerületének szolgabírája üdvözölte a vendégeket, a mely üdvözlét a tanárok viszonoztak, a házi gazdát s a rendező bizottságot éltetve. Innét a Markó-féle börtgyárba indultunk, melynek tulajdonosa Markó Pál ur a társaságot kaulauzolta. Bemutatta először a bört kikészítést, annak orszersét, elkészítését, festését, sőt a bagaria készítését is megmutatta. A gyárosok kézi munkára van berendezve, de oly nagy terjedelmű, hogy évenként 5—6000 talpbört s 4—5000 felső bört, azonkívül más börtfajtaikat tud producalni. Igen jellemző volt az egyik munkás nyilatkozata, hogy egy bört, míg véglegesen elkészül 65 kézen megy át.

A gyár megtekintése mintegy 3/4 órát vett igénybe s most — mindnyájunk meglepetésére — a szives házi ur egy post oszonna megemésztésére kényszerített. A mennyire fölünk telt, kötelelesszerűen ettünk azon jámor óhajjal, hogy ezen anyagi táplálék a szellemi táplálékot valahogy ki ne szorítsa.

Este 8 órakor Fábian Lajos Mór tanár tartotta felolvasását a városház nagytermében, a vasgyártásról. A felolvasáson igen szép közönség volt jelen, sőt szép számmal hölgyek is.

De ekkor várt reánk legnagyobb meglepetés. A „Fekete sas“ szálloda első emeleti termében a kereskedői testület tiszteletünkre fényes banquet rendezett, a melyben egy a tanárok mint az egész ifjuság vendégül tekintettek. A cigányzene síkjedv mellett a vacsora 11 óráig húzódtott s ifjaink a jelenlevők közkívánatára ének ügyességökkel bemutatták. A jelenlevők közül a rendező bizottság tagjain kívül kiemelem első sorban a helybeli evangélikus gymnasium igazgatóját Kramaresik Károly urat továbbá Scheffer Gusztáv, Hajosi Sándor, Jasth János, Porvbszky Pál és Maszny Pál tanár urakat, dr. Madarász J. orvos, Markó Pál, Dubravszky Sándor gyáros, Kubinyi Géza szolgabíró stb. urakat. Legtöbb házával tartozunk a kereskedői testületen kívül Schlosser Albert urnak, a ki páratlan előkény-

szép új zsindelyes tető alá vette, új kerítést csináltatott, a ház végén kis kertet csinált, jó öreg anyja tele ültette rozmaringgal, tulipanttal, szagos levendulával — mert hát szép leányt hoznak ám a házhoz.

Sándor a mint rendbe hozta kis gazdaságát, elment a tiszteletes uramhoz, előadta nagy kérését, hogy ő ugyanis szereti bíró uram leányát s a tiszteletes urat kérné fel násznagynak — hogy kérje meg a szép Illa kezét számára.

A tiszteletes uram örömmel engedett a kérésnek, be is állított Daru Kovács János bíró uramhoz, hol szép, ékes beszédben előadta szándékát, esetelte, hogy milyen derék legény Turi Sándor, ki örmesterség viték a katonaságnál, jó gazda — belőle még majd bíró is lehet a községben, ha ő kigyelme kit egyébiránt sokáig élteszen az lsten — az ur akaratából itt hagyja ez árnyékvilágot, e siralomölglyét.

Vége száz szónak is egy a vége, ő bizony megkéri a bíró uram aranyos leányát, Turi Sándor részére.

A bíró uram elérzékenyedt a tiszteletes uram, gyönyörű, szép beszédén s kijelentette, hogy ő mint jó kalvinista ember — ki maga is szegényen kezdte s a jó lsten megáldotta, nem ellenzi a fiatalok szándékát, örömmel adja reájuk áldását s lesz gondja reá, hogy a fiataloknak legyen mit aprítani a tejbé is.

Turi Sándor boldognak érezte magát, de hát még Illa. Ki is tűzték a lakodalom napját, örömmel várta a két szerető szívet a boldog pillanatot, melyben egymáséi lehetnek.

De ember tervez, lsten végez!

(Folyt. köv.)

széggel gondoskodott a rendezésről. Holnap (szombaton) Kraszna Horka s Dernő vastelepeinek megtekintése van a programmon.

Sz.

Napi hírek.

— Virágvasárnapját ünnepelte tegnap a katolikus egyház. A nagyheti magasztos szertartások evvel a nappal s különösen a misébe szőtt „Passió“-val vették kezdetüket. Ma a herivasárban szélteben árulták a szentelni való barkákat. A virágvasárnapjához fűzött ősi szép szokás az, hogy a kath. egyház a fakadó, rügyes faágakat, különösen a fűzfa kivirágzott galyait, mint az elérkezett tavasz jelképét, örömmel üdvözli s megszenteli. A barkák rügyei azonban nem zöldiek, nem a tápláló nedvtől duzzadók: feketék, aszottak a mult heti erős fagytól.

— A debreczeni ref. egyház tanács termében 1884-ik évi április hó 8-ik napján d. u. 3 órákor gazdasági ülést tartatit. Tárgy: folyó ügyek.

— Iparoskór üléséről. A tegnapi iparoskór választmánya ülésében az előbbi választmányi és közgyűlések jegyzőkönyvei hitelesítési után következő lényegesebb tárgyak intézettek el: a szakosztályok ujalag leendő megalakításával az elnökség megbízottat, a választmány névsora az új választás folytán kiigazítottat, miután a b.-pesti iparos kongresszusra felküldött képviselő uti költségei köllőleg fedezve nincsenek, annak befizetésére a társulati elnökök megszorgalmaztatnak. Ráth Károly által az ipartörvényjavaslatra tett észrevételeknek az iparegyesületre vonatkozó része érvényre emelése céljából a városi országgyűlési képviselők felkéréndők, illetve megkeresendők lesznek. — Vége a könyvtár gyarapítása céljából annak javára majális rendezése határozottat. — Risher Károly által adományozott beces könyvtér köszöntő szavaztatott. Ez alkalommal felemlíteni kívánjuk, hogy az iparoskór tagjai gözfűrdői és gyógyszerári díjkezdvezményben részesülvén, előbbi Mayer Ferenccel pénztárnoknál, utóbbi pedig Gültl Nándor gyógytárában igazolványuk mellett igénybe vehetik.

— A vadásztársaság elnöksége fölkéri az összes tagokat, hogy i. hó 11-kén azaz nagyptéteken a Nagyerdőn a lövelde helyiségében átalános fegyver próbára megjelenni sziveskedjenek. Mind-nki saját fegyveréből maga vagy megbízottja által a helyszínen szabályszerűen készített patronokból löhet. Az elnökség.

— Gyászjelentés Piribaner Alajos realiskolai tanár a maga — kiskoru gyermekei Dezső, Béla, Ilona, — továbbá a távol lakó testvérek és számos rokon nevében fájdalomtelt szívvel jelelti szeretett nejének PIRIBAUER ALAJOSNÉ szül. Schröder Anna asszonynak folyó évi április hó 5-én éjjeli 11 1/2 órákor, rövid betegség után, életének 39 ik, boldog házasságának 10-évében történt gyász kimúltát. A megboldogult hült tetemei folyó hó 7-én délután 4 órákor fognak a kismester-utczai 1172. számú háztól, a rom. kath. szertartás szerint örök nyugalomra vitetni. Az engesztelő szent mise-áldozat f. hó 8-án délelőtt 9 órákor fog az egek Urának bemutatni. Debreczen, 1884. márczius 6.án. Béke lenjen porai felett!

— Segélyezés. A nméit. m. kir. földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszter ur a debreczeni iparos ifjusági önképző és segélyező egylet számára, az egyleti czélok érdekében rendezett tanfolyam költségeinek fedezésére 200 forint segélyt utalványozott. Ugyancsak földmívelési- ipar- s kereskedelemügyi miniszter ur ö nagyméltósága a hortobágyi sajtó szövetkezet részére 300 forint segélyt utalványozott.

— Színház. Ujházy Ede szombaton este bucsuzott el közönségünkötől. A színház ez alkalommal is zsutólság megelt, s a kedves vendég két gyönyörű koszorúval és szép virágokréttákkal tiszteltetett meg. A közönség oly lelkesedést és szeretetet tanusított a művészt iránt, hogy nem kételkedni benne, hogy Ujházy jövőre ismét szörencselétni fogja színpadunkat. — Tegnap K iss n é jutalomjátékára a díszes kiállítás „Tündérfátya“ került színpa. A jutalmazott koszorut, virágokréttákat s számos ajándéktárgyat kapott, a bevételből pedig 102 forintot.

— A fagy. Napok óta hűvös volt az időjárás és méltó aggodalommal töltötte el a gazdákat. A kár nagyságára nézve azonban még nem alkothatunk magunknak tiszta képet. Elég sajnos, hogy ennyi is történt, mert így is megmérhetetlen a kár, egy idő óta amugy is eléggé sújtott gazdáinkra nézve. Megmarad ugyan a remény, hogy ha most melegebb időjárás váltja föl a hűvöset, a természet még helyreütheti a hibát. Adja az ég, hogy gazdáink megmenekedjenek minden nagyobb csapástól és a jó meleg időjárás meghozza a várva várt jó termést.

— Szintársulatunk ez idei utolsó előadása holnap lesz. Reméljük, hogy ez alkalommal már azért is zsutolva megeltik a színház, mert Krecsányiné asszonynak a kedves művésznőnek lesz jutalomjátéka. A társulat szerdán dében utazik el.

— Postaügy. Van szerencsém a t. cz. közönség tudomására hozni, hogy a helyből F. Józsa, H. Büszörmény, B. Ujváros, H. Pályi, M. Péros, Sáránd, Sámsonba induló királyi posták f. hó 15-étől fogva a nyári metrend szerint, vagyis délután 5 órákor fog-

nak indulni postahivatás.

— Nyertes kama egy összeg kölcsön ve mond ügy Debreczen.

— A nyomdájában bizonyítottatik. — E művezetőve

— J. ezim alatt dós tanárú következő

Ujság-ban vel 6 meg (ságot) egy mutatá fel

vostól hajtand hálók a zsig galmat az cigányul

zsef főher szeretettel ki sajnálva ezenben n

kegyes kitejézésé Nagy fájde erekiyétől le azt a

Mellekelve fi om, nag irásával a 6-7 küit

Rómer jég czeg kitiú ják — es az egész t. i. Lug tartett vo

a legkise mint jó a vato", mo év jul. 14

— I kir. köző január ha miniszter a gott sz. küldött h

mai nevel iskolai év és katon

a katonai mintegy 3 tári alapi tetni. Eze

mai árvah kolák I. 4 real iskola katonai f

ok a ka meg pedig demára, akadémiá

hadmérnö iskolák I real isko

rendes f évfolyam melyek te csúás, s

A katon megállap Rendelt

többi ka nézve p 1875. évi

és a pály nevelő s

tárgyazó szabályz mán m.

tett, és megszere van adv

„L. W. meg.) E. ményeke romi ház

megteki Debrecz

— káptalan szágos nagyvár L i v k lágyi J gyártele Szilágyi renczet

ROTT L. Debreczen.

Női divatárak, vászonneműek és női felöltők raktára.
A tavaszi és nyári idényre van szerencsém a következő jutányos árucikkeket a n. é. közönségnek becses figyelmébe ajánlani:

legújabb divatu női ruhakelmék

és hozzá való díszek, valódi francia

creton és saténok,
valamint

NAPERNYÖK gyári árban

a legnagyobb raktár

NŐI FELÖLTŐK és KÉSZ RUHÁKBAN,
valamint esoköpeny, Mantil, Tricot, Jaquet minden színben, selyem
ternő és szövet ruhák

nagy választékban.

Női ruhákat mérték után budapesti műhelyekben, legújabb divat szerint, gyorsan és pontosan készíttetek.

Statistika!

Azon betegségek melyeknek a malata-készítmények, Hoff János féle rendszer, használattal a következők: köhögés, légső csuz, tüdőgyulladás, alvástalanság, elerőtlenedés, ideg, laz, vérszegénység, emésztési bántalmak. — A használt készítmények, malata-kivonat, egészségi sör, malata-csokoládé, koncentrált malata-kivonat, malata-mell-cukorkák. Valamennyi a Hoff János találmánya és rendszere szerint.

SZENVEDŐKNEK becses figyelmébe.

Ezen kik már veszte voltak, ezen gyógyhatásos szernek köszönhetik életüket s örövendek annak.

Nyilvános köszönőirat.

Egyáltalában a hirdetésekben igen kevés bizalommal lévén, nagyon csekély reménnyel kezdtem el az ön malata-készítményeinek a használatát. De képzelje el azon örömet, mely családomban uralkodék, midőn az ön Hoff János-féle koncentrált malata-kivonatának használata után már hónapok óta elvesztett egészségemet teljesen ismét visszanyertem, mellem oly egészséges a milyen ezelőtt még sohasem volt, a köhögés mely folyton gyötört el mult s már hála istennek egészséges vagyok! Hála köszönöm érte!

Babocsa, febr. 22. STEINER DÁVID.
HOFF János legtöbb fejedelmek udv. szállítója es. kir. tan. arany koronás érdemrezt, porosz és német rendek lovagjának, Bécs. Graben Bräunerstrasse 8.

Nyilvános köszönőirat

Tek. ur! Ön kitűnő malata-kivonati-egészségi söre igen gyógyhatásos. Tíz havi nehéz betegségem óta pontosan használok, visszanyertem erőmet. Mellékelve küldök 14 ft 60 kr. további 28 palack malata kivonati sörért.
Széchenyi, április 1882. TANGEL VILMA.

Magas elismerések a Hoff János-féle malata-kivonatnak, császárok, királyok és hercegek által.

I. Vilmos német császár: „az ön pompás malata-kivonata.“ Ferencz József osztrák császár „örömmel tüntetem önt ki.“ A szász király: „a királyné anyjának igen jót tesz. A dán király: „gyógyhatást tapasztaltam.“ A meklenburg-szerini nagyherceg, „elismerésemet.“

Hivatalos gyógyjelentés.

Csász. kir. szab. központi bizottság, stb. Flensburg. A Hoff János-féle malata-kivonati egészségi sör egészen kitűnő erősítő szernek bizonyult.

Witige őrnagy, a porosz kóroda képviselője.
Árak: Malata-kivonat, egészségi sör 1 palack 60 kr. 13 pal. 7,26 frt. 28 pal. 14,60 frt. 58 pal. 30 frt. 1/2 kilo malata-csokoládé I. 2 ft 40 kr. 1/4 kilo 1 ft 30 kr. II. 1/2 kilo 1 ft 60 kr. 1/4 kilo 90 kr. III. 1/2 kilo 1 ft. 1/4 kilo 60 kr. Malata-cukorkák 1 zacskó 60 kr. 30 és 15 kr. Malata-kivonat 1 üveg 1 ft 12, kisebb 70 kr. — Gyermekek tápmalata liszt 1 ft. Egy malata-fürdő 90 és 50 kr. 2 ftrón alól semmisen szállítatik. Az első valódi Hoff János-féle nyakoldó malata-mellcukorkák két papírban vannak. Vevésnél csak ilyenek kéréndők.

Főraktár Debreczen: Csanak József fűszerk., továbbá Rickl József Zelmós Gerebly Fülöp és Varga Lajos uraknál. Nyiregyháza: Korányi Imre gyógy. Nagyvárad: Jaskó Antal. Nagy-Károly: Ujházy István, Kaufmann Jakab, N. Bányai Ifj. Orosz István. Szamár: Jakó Mihály. Zilah: özv. Weiss Sámuelné. H-Böszörmény: Dezye László továbbá az ország minden bevezetésebb gyógyszerüzében.

Eladó Ház.

B. Ujvároson a piacon levő Ticz Lajos féle ház eladó, esetleg bérbe kiadó értekezhetni felőle

Huszár Károlylyal
Debreczenben.

Csöd alatti kiárusítás!

A debreczeni kir. törvényszék, mint csődbíróság által 2999/1884. sz. a. végzés folytán a NÉMETI JOZSEF csődtömegéhez tartozó ingóságokra a csődalatti kiárusítás elrendeltetvén, — azt f. hó 2-án megkezdem.

BACSO PÉTER,
tömeggondnok.

A kegyeletes érzülethez!

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a kegyeletes gyászoló felek minden lehető kívánalmának pontos és gyors kielégítése czéljából

SIREMLÉKKŐ-RAKTÁRAMAT

(piacz-utca Veesey-ház)

a mely sok év óta a t. megrendelők ohajait teljesen kielégítette

ujjonnan a legválogatottabb SIREMLÉKEKKEL

szereztem föl s üzleti előnyös összeköttetésemnél fogva abban a kedvező helyzetben vagyok, hogy raktáramból minden darabot gyári áron szolgálhatok ki. Együttai tudatom, hogy mind a helybeli, mind a vidéki nagyérdemű közönség képe-mo tekintetéből

egy másik raktárt is nyitottam

helyben, kis-várad utcái 2102. szám alatti saját házambanál, a vasuti indóház közelében.

Mindkét raktárban gyári áron kaphatók s megrendelhetők: vörös és s szürke gránit, apró szemcséjű fekete szycenith világos és szürke ugyszintén fekete és vörös márvány

SIREMLÉKEK és SIRKERESZTEK

mindenféle alakban, 15 frittól fölfele, bármily nagyságban.

A siremlékek felállítását, ugy helyben, mint a vidéken, jutányos árért eljesitem, valamint a siriratok metszését bármely európai nyelven finom arany zászal vagy különböző színekkel eszközölöm.

Régi sírkövek újítását, új betűk vésését s aranyozását elvállalom. Sírköszegélyek és vasrácsok.

családi, nemesi czimerek és sirdiszítések

vésése és aranyozása nálam o eső árért megrendelhetők.

Gyors és pontos kiszolgáltatásért, ugy a vidékre való szállításért a fele lösséget magamra vállalom.

A t. közönségnek üzletem iránti elismerésért s eddigi bizalmaért legmélyebb köszönetemet nyilvánítom s továbbra is kérem nagybecsű bizalmát.

Tejjes tisztelettel, Debreczenben, 1884.

BOROS SÁNDOR,

siremlékkő-raktár tulajdonos.

BOSZNA Y J. czég

DEBRECZENBEN,

saját ház, Czegléd-utca.

Dusan felszerelt női divat, kézmű és rövidaru raktárából, ajánl tetemes árle-s ámitás mellett, nagymennyiségű, sima és koczkás

tavaszi női ruhakelméket

KARTON, BATIST, SATEN, JACOUNETTEKET

és

rendkívüli olcsó árakért napernyőket is.

Továbbá a legjobb minőségű fekete és színes ternők, színes és feketeselyem, satin merveleux s ezekhez megfelelő, minden színben selyembőrsony, brocat, csipke és szalag dísz, s ugyszintén kitűnő esabai vállfűzők

nagyválasztékban található.

Alapított 1858-ban.

WALSER FERENCZ

első magyar gép- és tüzelőszerek gyára, harang és ércöntödéje.
BUDAPESTEN ROTTENBILLER-UTCZA 66.

Ajánlja gyártmányát mint magyar különlegességet,

kutakban és mindennemű szivattyukban.

Elvállal teljes vízvezetékek berendezését városok, földbirtokosok és magánzók részéről, moderu technikai alapon és kedvező feltételek mellett, ajánlikozik

KÖZ és MAGÁN-FÜRDŐK
felszerelésére

szagmentes ürszékek

felállítására és minden vízművi munkálat gyors és pontos kivitelére.

Képes árlapok, és részletes költségtervezetek kívánatra díjmenten küldetnek.

EGYETLEN BELFÖLDI SZIVATTYU GYÁR.

